

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Social

اجتماعی

بهرام رحمانی
۰۸ اپریل ۲۰۲۰

افزایش خشونت خانگی در قرنطینه!

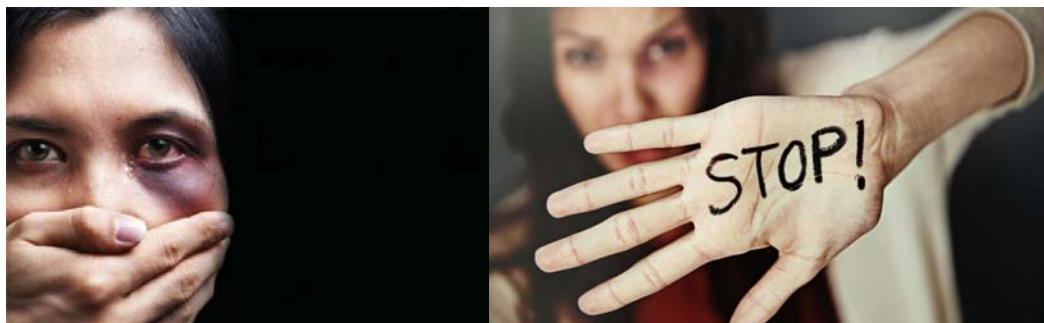
این روزها در سراسر جهان گفته می‌شود که در خانه بمانید تا از خطر آسیب و ویروس کرونا در امان باشید، اما برای در امان ماندن از زن‌آزاری، آزاردیدگان به کجا باید پناه ببرند؟

ویروس کرونا که شایع شد، فقط زنگ خطر را برای نظام سلامت کشورها، مراکز اقتصادی و کسب‌وکار در سراسر جهان، یا حتی نظام‌های سست سیاسی برخی کشورها به صدا در نیاورد، بلکه از تأثیرات نسبتاً پنهان، اما عمیق و طولانی‌مدت آن، ایجاد ناهنجاری‌های اجتماعی، بیدار کردن بحران‌های مزمن جامعه و خشونت خفته است.

همان موقع که این ویروس فقط در داخل مرزهای چین بود و هنوز در دیگر کشورها، کسی را مبتلا نکرده بود، این ناهنجاری‌ها و بحران‌های اجتماعی در جریان بود و از قبل از سلامت جسمی افراد، سلامت روانی جامعه را در خطر قرار داده بودند.

مثلاً در برخی کشورها، شهروندان چینی مورد حمله لفظی قرار می‌گرفتند یا حتی مهاجرت‌سازان، فرصتی پیدا کرده بودند که بدون هیچ دلیل و سندی، مهاجران و پناهندگان را به‌عنوان عامل شیوع این ویروس معرفی کنند.

در واقع، کرونا ایجادکننده خارجی‌ستیزی یا زن‌ستیزی نبود، بلکه فقط تحریک‌کننده و عیان‌کننده این مشکلات دیرین اجتماعی بود.

با گسترش بیشتر ویروس و شروع اجرای تدابیر سخت‌گیرانه دولت‌ها، تعطیلی اجباری مدارس و کارها و به‌ویژه قرنطینه، اوضاع از این نظر هم بحرانی‌تر شد و این بار خانه‌ها و خانواده‌ها، به‌کانون این دست بحران‌ها تبدیل شدند.

در همان ابتدای وضع مقررات منع تردد و خروج از خانه در چین، شواهدی که از سوی زنان و کودکان این کشور در شبکه‌های مجازی منتشر می‌شد، نشان می‌داد که خشونت‌های خانگی در زمان قرنطینه در چین افزایش چشمگیر داشته است.

همچنین با برداشته شدن قرنطینه در استان هوبئی، آمار طلاق در این استان افزایش یافت و این آمار نشان می‌داد که بسیاری از زوجها در دوران قرنطینه در رابطه خود به بن‌بست رسیدند.

البته این اوضاع برای کسانی که پیش‌تر با بحران‌های اجتماعی آشنائی داشته و برای رفع آن‌ها تلاش کرده بودند، قابل پیش‌بینی بود.

قرنطینه در دوران کرونا تقریباً در تمام دنیا خشونت‌های خانگی را افزایش داده است و دیروز هم آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل در پیامی ویدیویی نسبت به افزایش مهلک خشونت علیه زنان در جریان قرنطینه خانگی و تعطیلی‌های ناشی از شیوع ویروس کرونا هشدار داده است.

«آنتونیو گوترش»، دبیرکل سازمان ملل متحد در سخنانی در روز ۱۷ فروردین، گفت: «طی هفته‌های گذشته، درحالی‌که فشارهای اقتصادی و اجتماعی افزایش یافته و هراس و ترس فزونی گرفته، ما شاهد روند وحشتناکی از تشدید خشونت‌های خانگی در سطح جهان بودیم.»

گوترش می‌گوید برای بسیاری از زنان و دختران «تهدید در جایی که باید احساس امنیت کنند، بیشتر شده است: یعنی در خانه‌هایشان.»

دبیر کل ملل متحد، تاکید کرده قرنطینه خانگی و ماندن در محل زندگی روش مهمی برای مقابله با شیوع کرونا است، اما «این نباید سبب زندانی شدن زنان با کسانی شود که شریک زندگیشان هستند و به آن‌ها ستم می‌کنند.»

گوترش، همچنین هشدار داده بسیاری از سازمان‌های فرادولتی و حامی قربانیان خشونت‌های خانگی، در شرایط فعلی یا پولی ندارند یا کلاً از کار باز مانده‌اند.

او از دولت‌ها خواسته مسئله خشونت‌های خانگی را بسیار جدی بگیرند و آن را در میان اقدامات کلیدی خود در واکنش به همه‌گیری کووید-۱۹ قرار دهند.

این اظهارات در حالی بیان شده که گزارش‌ها از گوشه و کنار جهان حاکی از افزایش آماری خشونت‌های خانگی و بالا گرفتن نگرانی‌ها در این مورد است.

برای نمونه در ایران، مدیر کل دفتر آسیب‌های اجتماعی سازمان بهزیستی کشور بر اساس تعداد تماس‌های شهروندان با شماره اورژانس اجتماعی ۱۲۳، از افزایش کودک‌آزاری و همسر آزاری خبر داد.

پیش‌تر نیز در تاریخ ۱۲ فروردین ماه بهزاد وحیدنیا، مدیرکل مشاوره و امور روان‌شناختی سازمان بهزیستی، از افزایش سه برابری آمار تماس‌های مرتبط با اختلافات خانوادگی طی دوران قرنطینه، به‌دنبال شیوع ویروس کرونا، خبر داده بود. افزایش آگاهی خانواده‌ها به‌ویژه در جوامع روستائی و شهرهای کوچک درباره چگونگی رفتار با زنان و دختران، آموزش مهارت‌های زندگی در زمان مناسب خود از دوران کودکی و حتی پیش از تولد فرزند، پیش و بعد از ازدواج، تحقیق و پژوهش اصولی در زمینه مقابله، اصلاح قوانین متناسب با شرایط روز جامعه، از جمله راهکارهای مقابله با خشونت علیه زنان است که در حد مطلوب در کشور ما به این موارد پرداخته نشده است.

به‌گزارش خبرگزاری سلامت نیوز، فعالان حقوق کودکان و زنان و البته مسئولان سازمان بهزیستی بر اساس تماس‌های شهروندان با صداهای مشاور و اورژانس اجتماعی از افزایش کودک و همسر آزاری در خانه‌ها خبر دادند و اظهار داشتند؛ میزان تماس‌ها توسط خانواده‌ها از اول اسفند تا به حال، افزایش معنادار داشته است.

محمود علی‌گو، مدیر کل دفتر آسیب‌های اجتماعی سازمان بهزیستی کشور، ضمن اشاره به افزایش آمار کودک و همسر آزاری طی مدت اخیر، گفت: «در ایران، قشر متوسط، قرنطینه را جدی‌تر گرفته و احتمالاً آمار خشونت در این طبقه بالاتر رفته است».

همچنین بهزاد وحیدنیا، مدیرکل مشاوره و امور روان‌شناختی سازمان بهزیستی، گفت: «حدود ۶۰ درصد تماس‌ها مربوط به مشکلات خانوادگی بوده است؛ از جمله مشکلات با همسر، پدر و مادرها با فرزندان و البته مشکل با خانواده همسر».

وی با بیان این‌که مشکلات اقتصادی و بیکاری در دوران شیوع کرونا یکی از اصلی‌ترین عوامل تاثیرگذار در افزایش خشونت‌های خانگی است، ادامه داد: «اگر امروز تنش‌های روانی وجود دارد، بخشی از مسائل مربوط می‌شود به اینکه وضعیت اقتصادی مطلوبی در جامعه نداریم. این‌که مردم باید در خانه بنشینند، بخشی از آنها تحت تاثیر فشارهای اقتصادی قرار می‌گیرند و بنابراین چنین عواملی در پدیداری آزار و اذیت‌های خانوادگی تاثیر می‌گذارد. از طرف دیگر با توجه به افزایش نگرانی‌ها و اضطراب‌ها در جامعه که هیچ‌کس هم منکرش نیست، شرایط اجتماعی حاکم هم ممکن است نقش داشته باشد. در قرنطینه خانگی، اعضای خانواده‌ها کنار هم در خانه‌ها هستند، میزان ارتباطات و تماس‌ها بین آن‌ها بیشتر می‌شود؛ یعنی افزایش گفتگوها و تنش‌ها. در همه اختلاف‌هایی که بین زوجین وجود دارد، رگه‌هایی از آزار و خشونت را می‌شود دید. لزوماً همه آن‌ها جسمی نیست؛ مسامحه، تخریب عاطفی و انواع آزارها بین زوجین، والد و بچه و حتی سالمندان وجود دارد. سالمندآوری در حال حاضر یکی از موضوعات مهم و قابل توجه در میان آزارهاست».

بر اساس این گزارش، در تاریخ ۸ فروردین ماه، در نامه‌ای که به‌دست مددکاران رسیده است گفته شده؛ ملیحه، یکی از زنان محله شوش در جنوب تهران، پس از شیوع کرونا، در قرنطینه خانگی مورد خشونت قرار می‌گیرد. وی در یک تولیدی کار می‌کرده، اما پس از تعطیلی کارگاه به دلیل شیوع کرونا خانه‌نشین شده است. ملیحه گفته؛ از روز اول شروع قرنطینه خانگی، هر روز کتک خورده است. وی همچنین با اشاره به مورد خشونت قرار گرفتن فرزندان سه، هشت و ۱۲ خود گفته: «همسرم کارگر ساختمانی بوده اما چند سالی است که معتاد شده و همه مسئولیتش در خانواده را رها کرده است».

به‌گزارش خبرگزاری شهروند، تعدادی از فعالان حقوق کودکان می‌گویند؛ برخوردهای جسمی و کلامی با تعداد زیادی از کودکان در خانه‌ها افزایش داشته است.

یاسمن داور، مسئول کارشناسان صدای یار (اولین خط تلفن کمک فکری به کودکان و نوجوانان)، گفته: «شروع قرنطینه در شرایطی که مردم چندان آمادگی‌اش را نداشته‌اند، موجب مشکلاتی در خانواده‌ها شده است».

وی با اشاره به این‌که؛ کمبود درآمد، نبود پس انداز کافی و امکانات دورکاری برای همه، باعث ایجاد تنش در خانواده‌ها می‌شود ادامه داد: «این تنش‌ها برای حل شدنشان نیاز به یک سری مهارت‌ها دارند که البته خیلی وقت‌ها والدین و همچنین فرزندان فاقد این مهارت‌ها هستند. مثلاً بعضی خانه‌ها خیلی کوچک است و پدر و مادر با چهار بچه در یک خانه ۶۰ متری زندگی می‌کنند، پس فضای امنیت فیزیکی کم است. ممکن است نوجوانی واقعا احتیاج داشته باشد ساعتی برای خودش باشد ولی الان آن فضا را ندارد و همه این‌ها باعث بروز خشونت می‌شود».

همچنین بر اساس این گزارش، تعدادی از فعالان حقوق کودکان، از مورد خشونت قرار گرفتن کودکان کار توسط والدین‌شان به‌دنبال کاهش درآمد آن‌ها در پی شیوع ویروس کرونا، ابراز نگرانی کردند.

در بهمن ماه ۹۷، حبیب‌الله مسعودی فرید، معاون اجتماعی سازمان بهزیستی کشور گفته بود که طی سال گذشته حدود یک میلیون تماس با اورژانس اجتماعی ۱۲۳ از سوی مردم گرفته شده که از این میان حدود ۱۱ هزار تماس در ارتباط با کودک آزادی و حدود ۱۰ هزار تماس در ارتباط با همسر آزاری بوده است.

گفتنی است بر اساس گزارش سالانه گردآوری شده توسط مجموعه فعالان حقوق بشر، طی سال ۲۰۱۹ میلادی در رسته حقوق کودکان، دست‌کم ۱۲۹۰ مورد کودک آزاری، ۳۱ مورد تجاوز و آزار جنسی کودکان، ۱۰ مورد قتل کودکان و همچنین ۳۱ مورد خودکشی کودکان رخ داده است.

در ایران، نخست به‌دلیل سیاست‌ها و قوانین زن‌ستیز حکومت اسلامی و همچنین به‌دلیل نبود قانونی جامع برای قربانیان خشونت خانگی و پنهان‌کاری درباره ارقام کلی قربانیان، موضوع پیچیده‌تر است.

چند ماه پیش، به‌مناسبت روز چهارم آذر ۱۳۹۸-۲۵ نوامبر ۲۰۱۹ که روز جهانی مبارزه با خشونت علیه زنان بود، رضا جعفری سدهی، رئیس اورژانس اجتماعی سازمان بهزیستی ایران اعلام کرد که گزارش خشونت خانگی علیه زنان در ایران ۲۰ تا ۲۲ درصد نسبت به سال ۱۳۹۷ افزایش یافته است.

چند روز پیش هم بهزاد وحیدنیا، مدیرکل مشاوره و امور روان‌شناختی بهزیستی، اعلام کرد که در دوران قرنطینه، آمار اختلاف زوج‌ها سه برابر شده است. او اظهار داشت که میزان تماس‌های زوجین مربوط به اختلافات خانوادگی در دوران قرنطینه و شیوع ویروس کرونا با صدای مشاور بهزیستی با شماره ۱۴۸۰ روزانه به چهار هزار تماس رسیده که نشان‌دهنده افزایش اختلافات بین زوجین است.

در ایران شماره تلفن ۱۴۸۰ برای مشاوره درباره اختلافات خانوادگی و ۱۲۳ (اورژانس اجتماعی) برای خشونت خانگی و برای مشاوره زیر ۱۸ سال صدای یارا در نظر گرفته شده است.

روان‌شناسی که در یکی از مراکز مشاوره اختلافات خانوادگی فعالیت می‌کند و نخواست نامش فاش شود، در گفتگو با بی‌بی‌سی، برداشت‌هایش از اختلافات خانوادگی در روزهای قرنطینه را توضیح داد. در این گزارش از او به‌عنوان «مریم» نام برده شده است. این روان‌شناس می‌گوید که در شرایط قرنطینه خانگی سبک زندگی مردم به هم ریخته و اختلافاتی که از قبل وجود داشته پررنگ شده‌است: «مردم قبلاً خودآرام‌بخش‌هایی مثل کار، دوردر کردن، مغازم‌گردی، خرید، یا سایر سرگرمی‌های هیجانی و عاطفی داشتند. اما حالا باید تمام مدت خانه بمانند.»

به‌گفته این مشاور خانواده، بیش‌ترین شکایت زوج‌ها این است که با هم رابطه جنسی ندارند: «زوج‌هایی که قبلاً گرفتار کار بودند وقتی در خانه مانده‌اند، توقع دارند که رابطه داشته باشند. در بسیاری از موارد طرف مقابل برای بازداری، بهانه می‌آورد که ممکن است به کرونا مبتلا شوند. به‌همین دلیل در تماس‌های تلفنی از ما پرسیده می‌شود که آیا کرونا از طریق رابطه جنسی انتقال پیدا می‌کند؟!»

این روان‌شناس با اشاره به این‌که برخی دیگر از مردم اضطراب‌هایشان از ابتلا به کرونا را به صورت خشونت بروز می‌دهند، می‌افزاید: «می‌پرسند نشانه‌های کرونا چیست، چون همسرشان گفته که نشانه کرونا دارند و نباید خانه را ترک کنند.»

نگرانی از آینده‌ای مبهم و وخامت اوضاع اقتصادی خانواده‌ها به‌دلیل کرونا یکی از دلایل افزایش اختلافات است. مریم بر اساس مشاهداتش می‌گوید که بسیاری از مردم به نقطه‌ای رسیده‌اند که یا از قرنطینه بیرون می‌زنند تا درآمدی کسب کنند یا در خانه زیر فشار روانی یا از گرسنگی از بین می‌روند.

افکار و اقدام به خودکشی هم در قرنطینه‌های خانگی افزایش پیدا کرده است. مریم روزانه تماس‌های متعددی از افرادی که افکار خودکشی در سر دارند دریافت می‌کند: «مردان بیش‌تر به‌دلیل شرایط اقتصادی و سررسید موعد تعهدات

مالی‌شان به خودکشی فکر می‌کنند و شرایط زنان از این جهت دشوارتر شده که وقتی عرصه را به‌خود تنگ می‌بینند دیگر نمی‌توانند به خانه پدر و مادرشان بروند چون می‌ترسند که ناقل کرونا باشند.»

در ایران، نه تنها حساسیت‌های لازم برای نگهداری کودکان در قرنطینه وجود ندارد، بلکه از نخستین قربانیان وخامت شرایط اقتصادی هستند. زهرا رحیمی، مدیرعامل «جمعیت امام علی» در یک نشست آنلاین از افزایش ازدواج کودکان در پی شیوع کرونا خبر داده است: «در برخی مناطق کشور مواردی از ازدواج اجباری کودکان به‌دلیل شرایط اقتصادی بعد از کرونا گزارش شده است.» او همچنین افزوده است که کودکان با این شایعه که تریاک از ابتلا جلوگیری می‌کند به بازار مواد مخدر کشیده شده‌اند.

مریم (روانشناس) هم در تماس‌های تلفنی که در یکی از مراکز مشاوره تهران دریافت کرده، با موارد اختلاف خانواده‌ها با فرزندان، به‌خصوص فرزندان نوجوان مواجه شده است: «زوج‌ها شکایت می‌کنند که به دلیل حضور بچه‌ها در خانه، وقت خلوت کردن ندارند. خانمی تماس گرفته بود و می‌گفت که دختر نوجوانش تا صبح بیدار است. از مادر پرسیدم که دخترش شاهد بوده و او جواب مثبت داد. این مادر درکی از این مسئله نداشت که دختر نوجوانش هم نیازهای جنسی دارد. من به او توصیه کردم که اصراری به خوابیدن فرزندش نداشته باشد. چون تا وقتی احساس کند خبری هست همچنان بیدار می‌ماند.»

ویژگی‌های فیزیکی خانه‌ها هم در اختلافات ساکنان آن تاثیرگذار است. خانه‌های کوچک و خانه‌هایی که ساکنان را رودرروی هم قرار می‌دهد امکان بروز اختلاف را افزایش می‌دهد. با مروری بر نوشته‌های کاربران شبکه‌های اجتماعی درباره شرایط خانوادگی‌شان در روزهای قرنطینه می‌توان دریافت که بچه‌ها از این‌که همه اوقات در خانه و زیر نگاه والدین هستند احساس ناراحتی می‌کنند.

همانند سایر آسیب‌های اجتماعی و آمارها، خشونت‌های خانگی هم در ایران به‌درستی گزارش نمی‌شود. داستان‌های مربوط به خشونت‌های خانگی و افزایش تعداد گزارش‌ها به‌صورت اطلاعات پراکنده اعلام می‌شود اما آمار جامعی در این خصوص انتشار نمی‌یابد. خبرگزاری رسمی دولت «ایرنا»، هم هنگامی که درباره نبود قانون جامع حمایت از خشونت‌دیدگان می‌نویسد، به آمارهای بسیار قدیمی استناد می‌کند. ایرنا با اشاره به این‌که نتایج طرح ملی بررسی خشونت خانگی در سال ۱۳۸۰ نشان داده که ۶۶ درصد زنان ایرانی از ابتدای زندگی مشترک دست‌کم یک بار مورد خشونت قرار گرفته‌اند، نوشته که هنوز قانون جامعی در این خصوص به تصویب نرسیده است.

سازمان پزشکی قانونی هم تنها آمار کلی تحت عنوان «نزاع» را منتشر می‌کند که در آن زن و مرد تفکیک شده‌اند اما اشاره‌ای به خشونت خانگی ندارد. این درحالی‌است که چندی پیش تلویزیون ایران در یکی از برنامه‌هایش زوجی را نشان داد که در مقابل فرزندان‌شان توضیح می‌دادند زن خانواده به‌دلیل کتک خوردن از شوهرش ۲۷ بار به پزشکی قانونی مراجعه کرده و درخواست طلاق داده است. این زوج به‌عنوان نمونه خانواده‌ای که با وجود مشکلات، قانون گرمش را حفظ کرده معرفی شد. پخش این برنامه انتقادهای بسیاری را متوجه تلویزیون ایران کرد که سعی دارد خشونت علیه زنان را عادی جلوه دهد.

سیاست‌های متناقضی که در خصوص اعلام گزارش‌های خشونت خانگی دنبال می‌شود در تصمیم درباره توقیف فلم خانه پدری متجلی شد. این فلم که به موضوع خشونت خانگی می‌پرداخت تنها چند روز پس از نمایش در سینماها توقیف شد. این در حالی‌ست که به‌منوشت ایرنا، در فاصله سال‌های ۱۳۸۰ تا ۹۸ حدود ۳۰ قتل ناموسی رسانه‌ای شده است.

آذرماه ۱۳۹۷ تعدادی از فعالان حقوق زنان مقابل مجلس ایران شورای اسلامی تجمع کردند و خواستار تصویب قانونی جامع برای پیش‌گیری و مقابله با خشونت خانگی علیه زنان شدند. این یکی از معدود مواردی بود که می‌شد آمار

خشونت‌های خانگی را یافت. در پلاکاردهائی که این معترضان در دست داشتند نوشته شده بود: «در ایران از هر سه زن متاهل دو زن خشونت خانگی دیده است.»

کارشناسان مسائل اجتماعی معتقدند که اختلافات و خشونت‌های خانگی در دوران کرونا، پس از گذراندن دوران قرنطینه، با تعداد تقاضاهای طلاق خود را نشان می‌دهند؛ پدیده‌ای که مختص ایران نیست و در سطح بین‌الملل با اصلاح طلاق کرونائی (Covidivorce) رایج شده است.

موضوع نگران‌کننده در خصوص جامعه ایران آن است که بسیاری از موارد خشونت خانگی گزارش نمی‌شود و تنها در ۲۵ استان کشور برای مراقبت از زنان در معرض خشونت، خانه امن وجود دارد.

درست یک ماه پیش که هنوز شیوع ویروس کرونا در اروپا به این میزان نبود، در لیتوانی، یک زن وقتی به خانه‌اش می‌رسد به شوهر و دو پسرش می‌گوید که ممکن است هنگام حرف زدن با کسی که از خارج آمده بود، به ویروس کرونا مبتلا شده باشد.

همین حدس و گمان زن کافی بود که ترس تمام وجود مرد را فرا بگیرد و زن را در حمام خانه زندانی کند. حتی دو پسر بالغ زن هم به کمکش نرفتند و فقط مداخله پولیس لیتوانی بود که به این ماجرا پایان داد و زن نجات یافت. پولیس، برای احتیاط، آمبولانس را هم خبر کرده بود، اما خوشبختانه خشونت فیزیکی روی نداده بود و زن هم شکایتی نداشت. آن زمان تازه لیتوانی فقط یک مورد ابتلا به ویروس کرونا را در میان جمعیت نزدیک به سه میلیونی این کشور شناسایی کرده بود و آن هم مربوط به کسی بود که از سفر شمال ایتالیا آمده بود.

اکنون که اروپا به یکی از کانون‌های اصلی شیوع ویروس کرونا تبدیل شده و قرنطینه و خانه‌نشینی به ساکنان این قاره و مردمانی در دیگر قاره‌های جهان تحمیل شده، از آن زن اهل لیتوانی خبری نیست، اما هزاران یا شاید میلیون‌ها زن دیگر در دنیا در خطر رفتار ناشایست یا حتی خشونت خون‌بار شوهران یا شریک زندگی‌شان هستند.

چین بر مبنای خشونت‌های خانگی گزارش‌شده به پولیس محلی در ماه فوریه، نسبت به فوریه سال قبل به این نتیجه رسیده که خشونت علیه زنان افزایش یافته است. اما صف‌های طولانی متقاضیان طلاق در چین حکایت دیگری دارد. پولیس فرانسه هم اعلام کرده که خشونت خانگی در دوران قرنطینه کرونا سه برابر شده است. البته دولت فرانسه در این شرایط یک میلیون یورو بودجه جدید به سازمان‌ها و نهادهای فعال در زمینه مبارزه با خشونت‌های خانگی علیه زنان اختصاص داد.

غیر از زوج‌ها، احتمال بروز خشونت خانگی علیه کودکان هم در دوران قرنطینه بالا می‌رود. این موضوع در هشدارهائی که کشور المان خطاب به سازمان‌های حمایت از کودکان صادر کرده به‌خوبی توضیح داده شده است: «حالا که مدرسه‌ها تعطیل است و کودکان دور از چشم هستند، باید هشیار باشید چون احتمال کودک‌آزاری افزایش می‌یابد. نباید فراموش کنیم که کودکان هم‌چون بزرگسالان نیستند. آن‌ها به فضائی برای تحرک نیاز دارند. می‌توان این شرایط را برای مدتی کوتاه تحمل کرد اما بعد، باید به فکر امکاناتی برای گذران اوقات فراغت خانواده‌ها بود.»

در فرانسه، در همان اواسط ماه مارس، زمانی که دولت تصمیم گرفت دست‌کم برای دو هفته، قرنطینه سراسری اعلام کند، ساندربین بوشه، رئیس «انجمن ملی خانواده‌ها و زن‌کشی‌ها»، به رسانه‌های این کشور گفت: «در قرنطینه، حتی شرایط برای کسانی که با یکدیگر تفاهم دارند، دشوار است. برای زنانی که قربانی خشونت خانگی هستند، یک جهنم مدام خواهد بود.»

او ادامه داد: «متأسفانه من فکر می‌کنم که ما باید منتظر افزایش خشونت‌های خانگی و زن‌کشی در هفته‌های آینده باشیم.»

همچنین خبرگزاری فرانسه، به سراغ یکی از قربانیان پیشین خشونت خانگی در این کشور رفت و او گفت وقتی قرنطینه سراسری اعلام شد، فوراً «جهنمی» را در این «زندان» تصور کرد: «من قربانی را تصور کردم، چه زن چه مرد، که با جلدشان زندانی شدند... به خودم گفتم چه خوب که طلاق گرفتم و گرنه بیست بار می‌مردم.» در این شرایط، مارلن شیپا، وزیر مشاور در امور برابری زنان و مردان در فرانسه، با صدور بیانیه‌ای همه تدابیر دولت در زمینه مبارزه با خشونت‌های خانگی، از جمله شماره‌های تماس برای مشاوره، اقامتگاه‌های اضطراری برای زنان قربانی و همراهی با قربانیان در روند قضائی علیه عاملان خشونت را یادآوری کرد. دولت فرانسه، یک شماره تلفن اضطراری (۳۹۱۹) را نیز در سطح کشور به راه انداخت که جوابگوی هرگونه مورد خشونت علیه زنان، چه جنسی، چه خانگی و چه روانی است.

این مقام دولتی فرانسه تأکید کرد که قرنطینه «یک بستر مناسب برای خشونت» است. همچنین دولت فرانسه یک سایت اینترنتی را راه‌اندازی کرده که زنان قربانی خشونت می‌توانند به‌صورت ۲۴ ساعته و در همه روزهای هفته، به صورت ناشناس با مأموران پولیس در این زمینه تماس بگیرند. در این شرایط، رودریگو آرناس، از مسئولان اصلی‌ترین تشکل اولیای دانش‌آموزان فرانسه، نسبت به وضعیت کودکان در خانواده‌ای که خشونت خانگی در آن‌ها در جریان است، هشدار داد. او نیز پیش‌بینی کرد که خشونت‌های خانگی افزایش یابد و کودکان نیز در حلقه پایانی این زنجیره خشونت هستند.

پیش‌بینی او درست از آب درآمد. چند روز بعد، یک پسر شش ساله در حومه پاریس که در خانه از سوی پدرش مورد ضرب و شتم قرار گرفته بود، پس از انتقال به بیمارستان جان باخت. به گزارش رسانه‌های فرانسوی، مرگ کودکان بر اثر خشونت خانگی، فقط در دوران قرنطینه روی نمی‌دهد و فقط در این دوران خطر افزایش این پدیده وجود دارد. در روز ۲۹ مارس، بیش از ۲۰ نماینده پارلمان فرانسه با انتشار مقاله مشترکی در «روزنامه یکشنبه» نسبت به «خطر واقعی افزایش نابرابری‌های خانگی در قرنطینه» هشدار دادند.

آنان نوشتند که در حالت عادی، کارهایی که زنان در خانه انجام می‌دهند ۲.۵ برابر بیش‌تر از کارهای مردان است و این نابرابری می‌تواند در دوران قرنطینه بیش‌تر شود. این نمایندگان، با اشاره به این که زنان در این دوره با وظایف چندگانه و همزمان روبه‌رو هستند، تأکید کردند که مبارزه با شیوع ویروس کرونا نباید به افزایش نابرابری‌های خانگی منجر شود.

در این مقاله مشترک آمده بود که افزایش مسئولیت‌های زنان در دوران قرنطینه، آنان را نسبت به مردان چه از نظر جسمی، چه به لحاظ روانی فرسوده‌تر می‌کند.

همزمان در همان روز انتشار این مقاله، مارلن شیپا، وزیر مشاور در امور برابری زنان و مردان، اولین آمار درباره خشونت‌های خانگی در فرانسه در دوران قرنطینه را منتشر کرد. او اعلام کرد که از زمان آغاز قرنطینه سراسری در این کشور، خشونت علیه زنان در خانه‌ها، بیش از ۳۰ درصد افزایش یافته است.

او از بازداشت تعدادی از مردان به اتهام اعمال خشونت علیه زنان در این دوره خبر داد و گفت که مراکزی به‌طور موقت در مراکز تجاری برای پذیرش زنان قربانی خشونت خانگی راه‌اندازی شده و دولت یک میلیون یورو برای مبارزه خشونت خانگی در این دوره در نظر گرفته است.

یک روز بعد، در سی‌ام مارس، دولت فرانسه در سن-سن-دونی، در نزدیکی پاریس هتل‌هایی را به زنانی که قربانیان خشونت خانگی در دوران قرنطینه می‌شوند، اختصاص داد و ابراز امیدواری کرد که این راهکار در دیگر مناطق فرانسه نیز اجرا شود.

همچنین اتحادیه داروخانه‌داران فرانسه اعلام کرد که به همه ۲۲ هزار داروخانه سراسر این کشور دستورالعملی برای پذیرش زنانی که قربانی خشونت خانگی در دوران قرنطینه هستند، ابلاغ شده است.

«همزیستی اجباری» ناشی از قرنطینه، در دیگر کشورهای اروپایی نیز قربانیانی برجای گذاشته است. مثلاً در ایتالیا، یک دختر دانشجوی ۲۷ ساله رشته پزشکی به وسیله دوست پسر همخانه‌اش کشته شد.

در ایتالیا نیز، وزیر برابری زنان و مردان و خانواده از ضرورت ایجاد پناهگاه‌هایی برای زنان قربانی خشونت خانگی در دوران قرنطینه خبر داد.

بریتانیا یک گروه خیریه حامی قربانیان خشونت‌های خانگی از افزایش ۲۵ درصد تماس‌های تلفنی و آن‌لاین نیازمندان کمک خبر داده است.

دولت فرانسه هفته پیش گفته بود خشونت‌های خانگی در روند قرنطینه خانگی در آن کشور بیش از ۳۰ درصد افزایش داشته و قرار است برای کمک به قربانیان آن‌ها به هتل‌های ویژه انتقال داده شوند.

در گریلند مقام‌های دولتی فروش نوشیدنی‌های الکلی را در پایتخت به کلی ممنوع کرده‌اند و هدف آن را نیز مقابله با خشونت‌های خانگی علیه کودکان در جریان شیوع ویروس عنوان کرده‌اند.

یک نهاد مشاور در بریتانیا می‌گوید از آغاز قرنطینه شهرها به دلیل ویروس کرونا، تماس‌های تلفنی و آن‌لاین با خط مشاور برای گزارش دادن خشونت خانگی، ۲۵ درصد افزایش یافته است.

پیش‌تر هشدار داده شده بود که اجبار مردم به ماندن در خانه باعث بسته شدن راه فرار از جر و بحث‌های خانوادگی خواهد شد.

در مکزیک نیز دولت این کشور نسبت به افزایش این نوع خشونت هشدار داده است. این در حالی است که سال ۲۰۱۹، یعنی پیش از شیوع ویروس کرونا در جهان، بیش از ۳۵ هزار زن در نزاع‌های خانگی در مکزیک کشته شدند.

قرنطینه گرچه برای کشورهای مثل ایتالیا و مکزیک، که معمولاً آمار جرم و جنایت و قتل بالایی دارند، موجب کاهش این آمارها شده، اما میزان زن‌کشی را افزایش داده است.

مثلاً در مکزیک، با وجود کاهش دو درصدی قتل‌های عمدی در این کشور در ماه فوریه، زن‌کشی به میزان ۲۴ درصد افزایش یافت.

عدم اعلام آمار رسمی کشته‌شدگان بر اثر کرونا در بلاروس، موجب شده است که مردم محلی آگاه، به ویژه کارکنان بخش درمانی، شمار کشته‌شدگان را روی دیوارهای شهر مینسک و ویتبسک با اسپری بنویسند. با این حال مقامات روی این گرافیتی‌ها را با رنگ می‌پوشانند.

الکساندر لوکاشنکو، رئیس جمهوری بلاروس در مصاحبه با روزنامه انگلیسی تایمز تاکید دارد که کرونا تاکنون در این کشور تنها جان چهار تن را گرفته است. او همچنین از مردم کشورش خواسته با کار سخت در مزارع و رفتن به سونا دوبار در هفته سلامت خود را حفظ کنند!

برخی اظهار کرده‌اند که وزارت بهداشت بلاروس مبتلایان تازه را در فهرست مبتلایان به کرونا ثبت نکرده است و به جای آن، آن‌ها را در فهرست ابتلا به ذات‌الریه قرار می‌دهد.

از سایر کشورها هم گزارش‌هایی مبنی بر افزایش خشونت‌های خانگی در دوره قرنطینه کرونا منتشر می‌شود. به گزارش گلوبو (Globo) برزیل، تقاضا برای کمک درباره خشونت خانگی در این کشور ۴۰ تا ۵۰ درصد افزایش یافته است.

از اسپانیا هم گزارش‌های نگران‌کننده‌ای منتشر می‌شود. در بخش ساحلی استان والنسیای اسپانیا، ۱۹ ماه مارس شوهری زنش را در مقابل چشمان فرزندانشان کشت. چند روز بعد، پولیس اسپانیا که شهروندان این کشور را به دلیل بیرون آمدن از خانه جریمه می‌کند، اعلام کرده زنانش را که در خیابان باشند و خشونت خانگی گزارش کنند جریمه نمی‌کند. در کشور ترکیه هم دست‌کم ۱۰ مورد قتل زنان در دوران قرنطینه کرونا گزارش شده است.

بحران خشونت خانگی در کشورهای جهان سوم که رسانه‌های آزاد و مهم‌تر از آن انجمن‌های غیردولتی مدافع حقوق زنان مثل فرانسه در آن‌ها وجود ندارد، شدیدتر است. ضمن آن که برخی دولت‌ها، گاهی خود به یکی از عوامل اصلی و تحریک‌کننده نابرابری‌های جنسیتی تبدیل می‌شوند.

در مالزی هم، که در برخی زمینه‌ها، الگوی کشورهای اسلامی و به اصطلاح «جهان سوم» است، دولت این کشور مثل دیگر کشورهای منطقه شرق آسیا، مردم را به ماندن در خانه‌ها دعوت کرده، توصیه‌های عجیبی به زنان کرده است. اما به تازگی توصیه‌های دولت کوالالامپور به زنان مالزیایی مبنی بر این که در زمان قرنطینه خود را برای مردانشان آرایش کنند و برای سرگرمی مردان، ابائی نداشته باشند از این که مثل شخصیت‌های انیمیشن حرف بزنند، موجی از اعتراض را در این کشور برانگیخت.

کمی پس از انتشار این توصیه‌های وزارت امور زنان مالزی در صفحه فیس‌بوک رسمی این وزارتخانه، این توصیه‌ها حذف شد. در واقع دولت مالزی به دنبال آن بود که به این شیوه‌ها از افزایش خشونت خانگی در دوران قرنطینه جلوگیری کند.

رسانه‌های مالزی گزارش داده‌اند که از ابتدای قرنطینه در این کشور در تاریخ هجدهم ماه مارس، میزان خشونت‌های خانگی ۵۰ درصد افزایش داشته است.

در تونس، نیز خشونت‌های خانگی در همان هفته اول قرنطینه افزایش فوق‌العاده شدید یافت، به‌طوری که وزیر امور زنان، کودکان و سالمندان تونس اعلام کرد که میزان این خشونت‌ها نسبت به مدت مشابه در سال ۲۰۱۹، بیش از پنج برابر شده است.

در حالی که در بازه زمانی ۲۳ تا ۲۹ مارس سال ۲۰۱۹ فقط هفت مورد خشونت خانگی علیه زنان در تونس اعلام شده بود، این رقم در سال جاری به دلیل اعمال قرنطینه به ۴۰ مورد افزایش یافت.

برای حل این بحران، دولت تونس خط تماس ویژه و مددکاری را به کار گرفت تا به زنان قربانی کمک شود. شبکه تلویزیونی دویچه‌وله به‌منقل از کنشگران در کشورهایی مانند لبنان از افزایش نگرانی‌ها و «وضعیت شدیداً اضطراب‌آور» برای شهروندان زن گزارش داده است.

سازمان بهداشت جهانی هشدار داده است که در دوران قرنطینه کووید ۱۹ احتمال افزایش خشونت‌های خانگی بیشتر است. تدریس آدانوم، مدیرکل سازمان بهداشت جهانی تاکید کرده که زنان به همراه فرزندانشان در معرض خشونت‌های خانگی قرار دارند، زیرا اعضای خانواده در ارتباط بسیار نزدیکی با هم قرار دارند و عواملی مانند استرس مضاعف و فشار اقتصادی بر میزان خشونت‌ها می‌افزاید.

افراد پرخاشگر و آزارده برای اعمال سلطه و خشونت در دوران قرنطینه راه‌های فراوانی دارند؛ آن‌ها از این فرصت سوءاستفاده می‌کنند. در واقع قرنطینه فرصت خوبی برای آزاده‌ی و کنترل و ایجاد محدودیت است.

اکنون برخی از آزاده‌ندگان مانع از دسترسی فرد قربانی به اطلاعات می‌شوند و فرد را در بی‌خبری قرار می‌دهند. آن‌ها امکان کنترل ساده‌تر تلفن‌ها، پیام‌ها، ایمیل‌های شخصی و شبکه‌های مجازی قربانی را دارند.

به این ترتیب بر اثر بحران فعلی، خشونت‌دیدگان را در معرض ناامنی‌های بیش‌تری قرار می‌دهد. در این شرایط لازم است افراد در معرض خشونت از یک برنامه ایمنی برای حفظ سلامت جسمی و روحی خود بهره گیرند.

خیلی مهم است که کسی خارج از خانه، آگاهی به مشکلات آزار دیده داشته باشد. این موضوع به او کمک می‌کند تا زمانی که در معرض خشونت و آسیب قرار گرفت آسان‌تر به کمک‌ها و حمایت‌های خارجی دسترسی پیدا کند.

اگر آزار دیده، فرزندی دارد که قادر به همکاری با وی هستند باید برنامه ایمنی خود را با آن‌ها در میان بگذارد. شماره تماس یک فرد مطمئن را به آن‌ها بدهد تا در صورت لزوم با این فرد تماس بگیرند.

روابط اجتماعی برای قربانیان خشونت بسیار مهم هستند زیرا از میزان تنش و فشار روحی آن‌ها می‌کاهد. در این شرایط لازم است که آن‌ها روابط اجتماعی خود را به شکل آنلاین حفظ کنند. با گروه‌های مشاوره، گروه‌های حامی قربانیان خشونت خانگی، شبکه‌های زنان، دوستان و اعضای خانواده در تماس آنلاین باشند تا در صورت نیاز سریعاً به کمک‌شان بشتابند.

در میان بحران‌های اقتصادی، سیاسی و بهداشتی، مسائلی که بر جمعیت‌های آسیب‌پذیر تاثیر می‌گذارد، سخت‌تر و پیچیده‌تر می‌شود.

با شروع بحران همه‌گیری ویروس کرونا، هنگامی که چین از شهروندان خود خواست تا برای جلوگیری از گسترش ویروس ۱۴ روز خود را قرنطینه کنند، آمار خشونت علیه زنان و خشونت خانگی افزایش یافت، فعالان زنان در روزنامه سیکیت تون، در این مورد هشدار دادند. تعداد موارد خشونت خانگی گزارش شده به پولیس محلی در استان هوئی چین، در ماه فوریه به سه برابر افزایش یافت. در ماه فوریه ۱۶۲ مورد گزارش خشونت خانگی به مقامات گزارش شد حال آن‌که این رقم در ماه فوریه سال قبل، ۴۷ مورد بود.

وای فای، بنیان‌گذار یک سازمان مبارزه با خشونت علیه زنان در چین، به روزنامه سیکست تون گفت: «اپیدمی اثر بزرگی بر خشونت خانگی گذاشته. بر اساس آمارهای ما ۹۰ درصد موارد گزارش شده به این اپیدمی مرتبط بوده‌اند.» او گفته نگرانی عمومی ناشی از قرنطینه و مشکلات اقتصادی بسیاری از خانواده‌ها از دلایل این خشونت‌ها بوده است. همچنین به دلیل شرایط موجود، میزان حمایت از افراد خشونت‌دیده کاهش یافته و نهادهای رسمی مهم از فعالیت‌های خود کاسته‌اند.

یا نوس توتس، گروه فمینیستی فرانسوی در توییتر خود نوشته است: «در خانه ماندن با مردی خشونت‌گر خطرناک است. توصیه می‌شود که بیرون نروید اما پرواز کردن ممنوع نیست!»

در آمریکا نیز هات‌لاین حمایت از خشونت‌دیدگان هشدار داده که ویروس کرونا موقعیتی خطرناک برای افرادی که با خشونت‌گران زندگی می‌کنند ایجاد کرده است. این موسسه نوشته است: «برای بسیاری از این افراد در خانه ماندن راحل امنی نیست.»

اکنون در بسیاری از کشورها تعداد تماس‌های تلفنی کاهش یافته چون افراد نمی‌توانند در حضور شریک زندگی خود صحبت کنند. فعالان گروه اوا کوپرتیوا در ایتالیا اعلام کرده‌اند که تعداد تماس‌ها به طور چشمگیری کاهش یافته اما پیامک‌ها افزایش یافته است. پناهگاه کازا لوکای سیستا هم اعلام کرده که در شهر رم همه پناهگاه‌ها باز، و آماده پذیرش زنانی هستند که به هر وسیله قصد تماس با آن‌ها را دارند.

مقامات آرژانتین برای مقابله با این بحران، با شماره‌هایی که برای خشونت‌گران نا آشناست، چندین گروه واتساپ ایجاد کرده‌اند تا قربانیان را به سرویس‌های اورژانس وصل کنند. قربانیانی که نمی‌توانند از طریق تماس مستقیم و یا گروه‌های واتساپ با پولیس تماس بگیرند، می‌توانند به داروخانه «ماسک قرمز» سفارش بدهند. ماسک قرمز در واقع

یک کد است و کارکنان داروخانه پس از دریافت چنین سفارشی، مشخصات مشتری را به مقامات مربوطه انتقال می‌دهند.

مقامات شهر نیویورک در امریکا که بالاترین آمار مبتلایان کرونا را تا کنون به ثبت رسانده است هم در مورد شدت یافتن خشونت خانگی در این شهر هشدار داده‌اند. نهادهای کمک به قربانیان خشونت خانگی در این ایالت امریکا، چندین شماره تلفن و پلات فرم جدید را در دسترس مردم قرار داده‌اند. با این حال، یکی از این نهادها به دشواری تماس مستقیم در وضعیت قرنطینه اشاره کرده و گفته که بهترین راه اینست که کسانی که مورد خشونت قرار می‌گیرند، با استفاده از یک اسم کد بهیکی از نزدیکان خود خبر بدهند تا وی مقامات مربوطه را آگاه سازد.

کنعان گولو، عضو سازمان زنان ترکیه، می‌گوید: «زنان زیادی به ما تلفن می‌زنند و می‌گویند که قربانی خشونت خانگی شده‌اند و نمی‌دانند باید به کجا پناه ببرند.»

فرانسیسکا گیفای، وزیر امور خانواده المان، گفته است: «موارد خشونت خانگی که بیش از همه علیه زنان و کودکان اعمال می‌شود، در دوران کرونا افزایش خواهد یافت.» او به مسئولان ۱۶ ایالت المان هشدار داد که برای حفاظت از زنان در برابر خشونت خانگی به سرعت اقدام کنند.

وزیر خانواده المان در گفت‌وگو با روزنامه «راینشر پست»، افزود: «در حال حاضر اگر خانه‌های زنان پر شده‌اند، هتل‌های خالی‌مانده می‌توانند بروی زنانی که از خشونت خانگی فرار کرده‌اند گشوده شوند.»

به گفته وزیر خانواده، هم‌اکنون میان او و همکارانش در ایالت‌ها تماس فعال برای بررسی موقعیت و برنامه‌های مشخص برقرار است. به عنوان نمونه شهرداری کاسل خانه‌های مخصوص اجاره به مسافران را اجاره کرده تا در صورت لزوم در اختیار زنان فراری از خشونت قرار دهد. در برلین نیز دو هتل به صورت کامل برای سکونت زنان کتک‌خورده در نظر گرفته شده است. شهر هامبورگ نیز ضمن بررسی ظرفیت خانه‌های زنان و جست‌وجوی مکان‌های جدید، یک پانسیون را به منظور اسکان زنان فراری از خانه اجاره کرده است. در المان یک شماره تلفن سراسری هم به زنانی اختصاص یافته است که از خشونت خانگی رنج می‌برند.

دولت فرانسه، با اختصاص یک میلیون یورو بودجه جدید به سازمان‌ها و نهادهای فعال در زمینه مبارزه با خشونت های خانگی علیه زنان، توان آن‌ها را در شرایطی که تقاضا برای خدمات آن‌ها افزایش یافته، بالا برد. همچنین دولت فرانسه با اجاره ۲۰ هزار شب اتاق در هتل‌های این کشور، قربانیان خشونت خانگی در ایام قرنطینه را تحت مراقبت ویژه قرار می‌دهد.

این ابتکارهای دولت فرانسه پس از آن آغاز شد که گزارش‌های هفته گذشته پوлис این کشور از افزایش ۳۲ درصدی خشونت‌های خانگی علیه زنان در دوران قرنطینه حکایت داشت؛ خشونت‌هایی که تاکنون جان دو زن را گرفته است.

زنی در شهر نانسی در شرق فرانسه به نزدیکترین داروخانه محل رفته و با گفتن رمزواژه «ماسک ۱۹» به متصدی داروخانه فهماند که قربانی خشونت خانگی به دست همسرش شده است.

متصدی داروخانه که این رمز را می‌شناخت، موضوع را به پولیس خبر داد و مأموران پس از دقایقی، با مراجعه به منزل آن زن، همسرش را بازداشت کردند.

این زن اهل نانسی نخستین کسی بود که از این شیوه توصیه شده در فرانسه برای گزارش دادن خشونت خانگی به پولیس در دوران قرنطینه عمومی استفاده می‌کرد، اما این روش پیش از فرانسه در کشورهای دیگر از جمله اسپانیا نیز کاربرد یافته بود.

داروخانه از معدود جاهائی است که شهروندان در کشورهای قرنطینه شده اروپا اجازه دارند برای رفتن به آنجا از خانه خارج شوند.

اما مبارزه با خشونت خانگی در ایران، به دلیل قوانین زن ستیز و مردسالار حکومت اسلامی و نابرابری حقوق میان زنان و مردان، بسیار دشوارتر است. زنان در این کشور دسترسی چندانی به پشتیبانی دولت ندارند اما با این حال می‌توانند از نزدیکان و نهادهای غیردولتی و مستقل کمک بگیرند.

بهزاد وحیدنیا روز سه شنبه ۳۱ مارس مدیرکل مشاوره و امور روان‌شناختی بهزیستی ایران، به گزارش خبرگزاری ایرنا گفته است: «در دوران قرنطینه، ساعات تماس زوج‌ها و مدت زمان تعامل آن‌ها با یکدیگر بیشتر است و اختلافات زناشویی افزایش می‌یابد.»

او افزود: «شرایط خاص کرونا موجب شده تا روزانه چهار هزار تماس با صدای مشاور بهزیستی کشور از ساعت هشت صبح گرفته شود.»

او ادامه داد: «کودکان در شرایط کنونی بخشی از انرژی بیرون خود را داخل خانه آورده‌اند و ممکن است بین زوج‌ها، اختلافات بر سر تربیت فرزند پیش آید.»

وزارت بهداشت حکومت اسلامی، ظهر سه‌شنبه ۱۹ فروردین آخرین آمار رسمی در مورد شیوع کروناویروس در ایران را اعلام کرد. بر این اساس در ۲۴ ساعت گذشته، با جان باختن ۱۳۳ نفر از بیماران مبتلا به کرونا، مجموع درگذشتگان بر اثر این بیماری به ۳۸۷۲ نفر رسید. همچنین از ظهر دیروز (دوشنبه) تا ظهر امروز (سه‌شنبه)، ۲۰۸۹ مورد جدید ابتلا به کووید-۱۹ در کشور شناسایی شد و شمار مبتلایان به این بیماری در کشور به ۶۲۵۸۹ نفر افزایش یافت. وزارت بهداشت گفته است که تاکنون ۲۷۰۳۹ نفر از بیماران کووید-۱۹ در کشور بهبود یافته‌اند. ۳۹۸۷ نفر از بیماران در وضعیت شدید این بیماری قرار دارند.

این آمار در حالی اعلام می‌گردد که یک مقام سازمان بهداشت جهانی گفته است آمار اعلام شده مقامات ایران درباره مبتلایان به ویروس کرونا تنها یک پنجم مبتلایان واقعی است.

در آمار جهانی تا صبح روز (سه‌شنبه) بیش از ۱ میلیون و ۳۵۰ هزار نفر در جهان به ویروس کرونا مبتلا شده‌اند که از این تعداد نزدیک به ۷۴ هزار نفر جان باخته‌اند.

طبق آمار منتشر شده کشورها تاکنون نزدیک به ۲۸۵ هزار نفر نیز پس از ابتلا به کووید-۱۹ بهبود یافته‌اند.

امریکا با نزدیک به ۳۶۸ هزار نفر مبتلا بیش‌ترین تعداد را به خود اختصاص داده و پس از آن اسپانیا با بیش از ۱۳۶ هزار نفر و ایتالیا با نزدیک به ۱۳۲ هزار نفر قرار دارند. آلمان، فرانسه، چین، ایران و بریتانیا پس از آن هستند.

در آمار جان‌باختگان، ایتالیا بیش‌ترین تعداد را با ۱۶ هزار و ۵۲۳ نفر دارد و پس از آن اسپانیا با بیش از ۱۳ هزار نفر و امریکا با بیش از ۱۰ هزار است و فرانسه، بریتانیا، ایران، چین و هلند و آلمان پس از آن قرار دارند.

خشونت خانگی نه فقط به شهروندان عادی، محدود نمی‌شود بلکه صاحبان پست و مقام‌های سیاسی نیز اعمال خشونت می‌کنند. کارین کنایسل که از سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۱۹ وزیر امور خارجه اتریش بود، و با رقص با پوتین در مراسم عروسی‌اش شهرت یافت، به دلیل کشیده‌ای که از شوهرش خورد، با پولیس تماس گرفت و خبرساز شد.

این آمار هنگامی هشداردهنده است که در نظر بگیریم میزان خشونت‌های خانگی حتی قبل از قرنطینه کرونائی بالا بود. بر اساس گزارش سازمان بهداشت جهانی، از هر سه زن در دنیا، یک زن در طول زندگی‌اش خشونت فیزیکی یا جنسی را تجربه می‌کند. مردان هم با خشونت خانگی مواجه می‌شوند اما شمار آن‌ها با زنان قابل مقایسه نیست.

انتشار موزیک ویدئو (نماهنگ) جدیدی از مژگان عظیمی، خواننده افغانستانی ساکن آلمان، با واکنش‌های زیادی در شبکه‌های اجتماعی همراه شده است.

این اثر «جنت» یا بهشت نام دارد و یک اعتراض موسیقایی جسورانه و نامتعارف علیه تبعیض‌های جنسیتی علیه زنان در افغانستان و سایر کشورهای جهان است.

این آهنگ با استفاده از ترانه و موسیقی شهرام فرشید تولید شده است و نماینگ آن را علی دفاعی و محمد وطنی کارگردانی کرده‌اند.

مژگان عظیمی در گفتگو با صدای آمریکا می‌گوید: «بدون شک دهه اخیر افغانستان، فصل بیداری مجدد زنان در عرصه‌های اجتماعی بوده است. اما نمی‌توان با حضور سمبولیک تعداد انگشت شماری در این عرصه، میلیون‌ها زن دیگری که در گوشه کنار قربانی تعاریف و تابوهای سنتی و عقیدتی می‌شوند را نادیده گرفت. تظاهر به جایگاه یکسان زن و مرد، بدترین روش برای ادامه این تبعیض‌ها است.»

مژگان عظیمی متولد افغانستان است و پیش از مهاجرت به آلمان، چند سالی در ایران زندگی کرده است.

او از هنگام آغاز فعالیت‌های هنری خود، توجه خاصی به موضوعاتی مانند بنیادگرایی مذهبی، ناهنجاری‌های اجتماعی، تابوهای فرهنگی و تبعیض‌های جنسیتی داشته و در آثارش به سراغ سوژه‌هایی چون کودک‌همسری، عدم آزادی پوشش، و عقیده یا سوءاستفاده حاکمان از مقدسات و عقاید مردم رفته است.

آهنگ‌های «آیه»، «بیست و پنج سال» و «حاکمان» از جمله آثار محبوب این هنرمند است که با استقبال زیادی در تلویزیون‌های ماهواره‌ای و سایت‌های اینترنتی همراه شد.*

کمتر از دو ماه از شیوع کرونا در ایران می‌گذرد و هر روز زوایای جدیدی از میزان آسیب‌زایی این ویروس برملا می‌شود. در برخی مناطق کشور مواردی از ازدواج اجباری کودکان به دلیل شرایط اقتصادی بعد از کرونا گزارش شده است.

به گزارش شهروند، تأثیر آن بر اقتصاد، زندگی اجتماعی و فرهنگی، آموزش و حالا گروه‌های آسیب‌پذیر، دایره قربانیان را بزرگتر کرده است. اما شاید در تمام این معادلات و محاسبه‌ها از توصیه‌های بهداشتی گرفته تا فراهم‌شدن امکان در خانه‌ماندن به افشار آسیب‌پذیر کمتر توجه شده است.

فضای ۴۰ متری با ۱۰ نفر جمعیت، امکان ماندن در خانه را به افراد نمی‌دهد. یا مثلاً کسانی که حتی به آب دسترسی ندارند چه‌طور می‌توان انتظار داشت مرتب دست‌ها را بشویند؟»

شرایط فعلی منجر به ایجاد خشونت در خانواده به‌ویژه در مورد زنان و کودکان، بالا رفتن طلاق و حتی افزایش جرایم شود.

میزان خشونت در خانواده‌هایی که در آن بیکاری وجود دارد بیشتر از گذشته است. دولت برای تامین زندگی این خانواده‌ها اقدامات خاصی انجام نداده است.

شرایط فعلی منجر به سقوط شهروندان بیشتری به زیر خط فقر می‌شود. جمعیتی که نتواند طی یک تا دو ماه کسب درآمد کند به‌شدت آسیب می‌بیند. قبلاً نماینده‌ای در مجلس گفته بود که ۱۵ میلیون نفر شغل‌های فاقد شناسنامه دارند. حالا همه این افراد در شرایط نامناسب اقتصادی‌اند.» به‌گفته او، پس از ماجرای آبان‌ماه صحبت از توزیع بسته‌های معیشت برای ۶۰ میلیون نفر شد، اما در وضع کنونی تعداد افراد آسیب‌دیده خیلی بیشتر شده است.

در چنین وضعیتی میلیون‌ها شهروند ایرانی، یا امکان مالی مراجعه به پزشک را ندارند و یا دیرتر به پزشک مراجعه می‌کنند. به دلیل سوء تغذیه، بیش‌تر در معرض ابتلا هستند و محل سکونت‌شان، آنان را بیش‌تر در معرض بیماری قرار می‌دهد.

به‌گفته روان‌شناسان قرنطینه شدن در دراز مدت می‌تواند اثرات روانی زیادی داشته باشد از جمله افسردگی به‌ویژه در افرادی که زمینه بیماری افسردگی دارند این بیماری‌ها می‌توانند تشدید شوند. در جوامع دموکراتیک‌تر مبارزه با کرونا با همکاری دولت و جوامع مدنی راحت‌تر است. اما در جوامع غیردموکراتیک و دیکتاتوری چون ایران، مردم هیچ اعتمادی به دولت ندارند و دولت هم همواره مشغول سرکوب خواسته‌ها و مطالبات مردم است.

اکنون مطالبات جامعه ایران، روی هم انباشته شده‌اند. مطالباتی همچون بیمه بیکاری، بیمه همگانی رایگان، افزایش دستمزدها، آزادی زندانیان سیاسی و اجتماعی، تامین زندگی کودکان کار و خیابان، کارتن‌خواب‌ها، حاشیه‌نشینان، تامین دارو و تجهیزات پزشکی برای همگان، اعطای تسهیلات ویژه برای پرداخت اجاره و هزینه‌های برق، آب و گاز، رعایت اکید استانداردهای بهداشتی در اردوگاه‌های ترک اعتیاد و نهایتاً آزادی تشکل و ایابین دادن به سانسور و اختناق و...

بنابراین، نتایج برای جامعه ایران به مراتب بدتر خواهد بود چون مردم در ایران ترس‌ها و اضطراب‌ها را و این‌که آینده چه می‌شود به صورت انفرادی تجربه می‌کنند. هیچ سیستم مردم‌نهاد و مستقل و مورد اعتماد مردم در این کشور وجود ندارد تا به آن‌ها برنامه دهد و آینده را برایشان پیش‌بینی می‌کند. همه مردم گریح و منگ و نگرانند. اما در کشورهای غربی دست‌کم یک برنامه کوتاه‌مدت ارائه می‌شود و ترس و نگرانی برای مردم قابل کنترل‌تر است. ترس‌هایی که مردم ایران امروز تجربه می‌کنند می‌تواند به بیماری اجتماعی تبدیل شود.

اساساً گروه‌های آسیب‌پذیر از نظر مادی و غیرمادی حفاظت نمی‌شوند؛ نه بیمه دارند، نه شغل ثابتی و نه حتی خانهای. اما مدام به آن‌ها برچسب زده می‌شود که دیگران را آلوده می‌کنند و خطرناک‌اند. این افراد حتی از نظر سیستم ایمنی شرایط مشابهی با طبقات متوسط و مرفه ندارند. در نتیجه بیماری جزء جدائی‌ناپذیر زندگی این افراد است. خیلی از این افراد، حتی سرپناه هم ندارند و کارتن‌خواب‌اند. اگر هم سقفی باشد محیط برایشان خفقان‌آور است. به‌گفته کارشناسان وقتی می‌گویند در خانه بمانید تصویر خانواده‌ای بی‌دغدغه ترسیم می‌شود که افراد در آن مشغول کتاب خواندن و فلم دیدن‌اند، اما خانواده‌های آسیب‌دیده این‌طور نیستند. گاهی بیرون ماندن، از خانه ماندن برای این افراد امن‌تر است.

چنین بحران‌هایی که پیامد بحران‌های دیگر هستند، نشانه آن است که مدیریت بحران در ایران نه تنها خود بحران‌زا است بلکه به بسیاری از جنبه‌های بحران‌ها اهمیتی نمی‌دهد و فراتر از آن، دولت حتی به وظایف خود در قبال جامعه عمل نمی‌کند. کاستی‌های خدمات در زمان بحران، بارها در ایران خودنمایی کرده است.

در حالی تعدادی از کشورهای اروپایی در مکان‌های عمومی امکانات مشاوره روان‌شناسی در اختیار قرار داده‌اند تا مردم دسترسی آسان و رایگانی به مشاوره روان‌شناسی داشته باشند در ایران، چنین خبرهایی نیست آن‌چه که به‌گوش می‌رسد درد و رنج و مصیبت مردم و دروغ‌گوئی‌ها و پنهان‌کاری‌ها و سرکوبگری حکومت است.

شیخ حسن روحانی، رئیس‌جمهوری چاخان اسلامی اعلام کرده که از شنبه ۲۳ فروردین به‌سر کار بروید. اما فرمانده ستاد مبارزه با کرونا در کلانشهر تهران، گفت: «به‌دلیل حجم تردهای شهری، تمام نقاط پایتخت آلوده به ویروس کروناس و هیچ نقطه پاکی در شهر نداریم.»

علیرضا زالی در حاشیه دویست و هفتمین جلسه شورای شهر تهران در جمع خبرنگاران تاکید کرد: «کماکان تهران یکی از نقاط داغ ابتلا به ویروس کرونا است.»

زالی در پاسخ به سئوالی مبنی بر این که آیا با اداره های متخلف برخورد می کنید، چنین توجیه کرد: ما به استاندار تهران گفته ایم و وی همکاری می کند، اما شاهدیم که برخی ها بخشنامه دولت را هم اجرا نمی کنند و دیروز شاهد بودیم برخی کارمندان تماس گرفتند و گله می کردند که به محل کار رفته اند، اما زمان تقلیل ساعت برای آنان اعمال نمی شود. برخی افراد هم در اداره ها اعم از دولتی و غیردولتی به تشخیص خودشان عمل می کنند و به مصوبات ستاد ملی توجه نمی کنند و همین ها موجب نگرانی ما است و تردها را افزایش می دهد.

قاسم جان بابائی معاون درمان وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حکومت اسلامی به خبرگزاری حکومتی ایرنا گفته است: «همه تخت های ICU کرونائی کشور پر است، حدود ۴ هزار تخت آی سی یو در کشور برای بیماران کرونا در نظر گرفته شده است. در عین حال به خاطر مراقبت های بیمارستانی میزان ماندگاری بیماران بدحال در بیمارستان بیش تر شده است.»

اعتراف به این که تخت های ICU در بیمارستان ها پر شده است نشان می دهد اوضاع چه قدر بحرانی است. به اعتراف مقامات حکومت، با وجود این که هزاران نفر مشکلات جدی تنفسی و تب ناشی از ابتلا به کرونا دارند، امکان و توان بستری شدن در بیمارستان ها را دارند. تعداد تخت های ویژه و تجهیزات برای درمان بیماران کرونائی به نسبت جمعیت بسیار پائین است. از این رو، فاجعه بزرگ در جامعه ایران، هنوز در راه است!

جامعه ما این مسایل را هم در وقایعی همچون سیل و زلزله تجربه کرده اند و عملا دیده اند که چگونه حکومت و نهادهای آن، نه تنها به این همه مصیبت و فلاکت نظار مگر هستند، بلکه مانع کمک رسانی مردمی نیز می شوند. نهادهای مافیائی و سرکوبگر همچون سپاه پاسداران کمک هائی که از خارج در اختیار حکومت شان گذاشته می شود تا به آسیب دیدگان برسانند در بازار سیاه به فروش می رسانند و یا به گروه های تروریستی وابسته به خود در سوریه، لبنان و یمن می فرستند. امروز در شرایطی که تحریم های اقتصادی ایران را تضعیف کرده و کرونا این ضعف را شدت داده است، تا نیمه فروردین ماه ۱۳۹۹ دست کم دو میلیون نفر بیکار شده اند. این آماری است که کریم همتی، سرپرست جمعیت هلال احمر ایران عنوان کرده است. این بحران اقتصادی بحران های خانوادگی به دنبال دارد که بخش خدمات اجتماعی ایران برای مقابله با آن ها آمادگی ندارد.

از سوی دیگر در ایران، هرگونه تلاش مستقل از جمله برای کمک به زنان آسیب دیده با تهدیدهای پولیسی مواجه می گردند.

در چنین شرایطی، جامعه ما ضرورت عاجل به آزادی تشکل های مردمی، به ویژه زنان دارد تا این تشکل های مردم نهاد و مستقل بتوانند به یاری زنان و کودکان آسیب دیده بشتابند! این خواست را باید به حکومت اسلامی زن ستیز و آزادی ستیز و مرد آزار و جهل و جنایت و ترور، تحمیل کرد!

سه شنبه نوزدهم فروردین [حمل] ۱۳۸۹ - هفتم اپریل ۲۰۲۰

ضمیمه:

شش توصیه روان شناسان برای مقابله با اضطراب و نگرانی در طول بحران کرونا
۲۵ مارس ۲۰۲۰، صدای امریکا :

با تعطیلی کامل برخی از شهرها، انزوای اجتماعی و قرنطینه، دورکاری و همزمان درس دادن به کودکان، و بیکار شدن به خاطر بسته شدن کسب و کارها، و از همه مهم تر از دست دادن عزیزان به دلیل ابتلا به ویروس کرونا و یا ترس

از ابتلا به آن، همه می‌توانند نگران باشند. ولی روان‌شناسان راه‌هایی را پیشنهاد داده‌اند که به کار بستن آن‌ها شاید بتواند از تشدید اضطراب، ترس، و نگرانی بکاهد.

۱- از اضطراب و نگرانی خود آگاه باشید و آن را انکار نکنید

درست است که هرچه بیشتر به خودتان بگوئید نگران هستید، بیشتر به شما تلقین می‌شود و این می‌تواند بر شما و اطرافیانتان اثرات منفی داشته باشد. اما در عین حال آگاهی داشتن از این نگرانی و انکار نکردن آن می‌تواند شما را برای رویارویی با آن در آینده آماده کند. درست مثل نگرانی قبل از امتحان: اگر نگران نباشید، درس نمی‌خوانید! پس نگرانی به خودی خود بد نیست.

۲- اطلاعات را کامل و جامع دریافت کنید و تنها به اعداد و آمار تکیه نکنید

همان‌طور که تعداد مبتلایان و تلفات از کرونا را پیگیری می‌کنید، به تعداد افرادی که درمان شده‌اند و به راه‌های پیشگیری نیز توجه نشان دهید.

۳- گاهی از اخبار و شبکه‌های اجتماعی فاصله بگیرید

دنبال کردن مداوم یک خبر می‌تواند بر روحیه شما تأثیر منفی بگذارد. در ضمن بسیاری از مطالبی که آنلاین می‌خوانید ممکن است درست و موثق نباشند.

۴- از نظر فیزیکی فعال باشید

ورزش‌هایی مثل یوگا هم برای بدن و هم برای روح و روان مفید هستند، و می‌توان آن را در خانه و با تماشای ویدیوهای آنلاین انجام داد.

۵- تعادل تغذیه خود را حفظ کنید و شب زود بخوابید

چون در خانه قرنطینه هستید احتمال پرخوری و یا خوردن غذاهای ناسالم زیاد است. این شامل مصرف مشروبات الکلی نیز می‌شود. و تنها به این دلیل که سر کار نمی‌روید و نباید زود بیدار شوید تا دیر وقت بیدار نمانید.

۶- با دوستان و اقوام در تماس باشید

چون در خانه در انزوای اجتماعی هستید دلیل نمی‌شود که با مردم تلفنی و یا از طریق چت ویدیویی تماس نداشته باشید. به‌جای بحث در مورد ویروس کرونا با غریبه‌ها، در شبکه‌های اجتماعی با عزیزان‌تان گپ بزنید.

*لینک ویدئو(نماهنگ) جدیدی از مژگان عظیمی:

<https://youtu.be/0PXZRwHIT8Y>